

JOTOSOPAS

Sisällysluettelo

Johdanto.....	3
Rinnasteiset kertausharjoitusvuorokaudet ja jotos.....	3
Mikä on jotos?.....	3
Yleistä	3
Jotoksen tarkoitus	4
Jotokset - monipuolista, haastavaa ja mielenkiintoista toimintaa	5
Naisten jotos	6
Tehtäväesimerkkejä:	6
Valmistautuminen jotokselle.....	7
Mitä asioita pitäisi huomioida valmistauduttaessa jotokselle?	7
Jotoksen yleinen kulku	7
Mitä jotoksella tehdään?	7
Reitti, aikataulut, järjestäjän ohjeet ja määräykset	8
Huolto.....	9
Majoittuminen.....	9
Varusteet.....	9
Partio- ja henkilökohtaiset varusteet	9
Pakolliset partiokohtaiset varusteet.....	9
Pakolliset henkilökohtaiset varusteet	10
Suositeltavia lisävarusteita:.....	10
Hyödylliset lisävarusteet	10
Ravinto ja ruoan valmistaminen.....	11
Pieniä vinkkejä	11
Mistä löytää tietoja jotoksista?	11
Hyperlinkkejä verkko-osoitteisiin:	11
Liitteet	12
Liite 1: ESIMERKKI JOTOKSEN VARUSTELUETTELOSTA	13
Henkilö- ja partiokohtaisia varusteita:	13
Liite 2: ESIMERKKI JOTOSTEHTÄVÄSTÄ	14
Liite 3: RESERVILÄISURHEILULIITON VALTAKUNNALLISET JOTOKSET	15

Johdanto

Tämä opas on jatkoa RESUL:n ”Jotoksen säännöt” ja ”Jotoksen järjestelyohje”-esityksille ja se on osa RESUL:n 40-juhlavuoden julkaisuja. Opas on suunnattu kaikille sellaisille henkilöille, jotka pohtivat osallistumista jotostapahtumaan, joita ovat mm RESUL:n talvi- ja syysjotos, Naisten jotos ja erilaiset maakunnalliset tai paikalliset tapahtumat.

Oppaan luettuaan lukijalla pitäisi olla peruskäsitys siitä, miten jotokselle valmistaudutaan, mitä varusteita jotoksella tarvitaan ja minkä tyyppisiä tehtäviä jotoksella voi tulla vastaan.

Jotokselle on tyypillistä, että partiolla on kaikki varusteet – vaatteet, majoitteet, ruuat, jne. - mukanaan lähdöstä maaliin. Absoluuttista totuutta oikeista varusteista ei ole olemassakaan, sillä mikä sopii yhdelle, ei kelpaa toiselle lainkaan. Oppaassa esitetyillä varusteilla on kuitenkin selvitetty monta jotosta, joten kyllä niillä alkuun pääsee. Oppaassa ei opeteta nuotion sytyttämistä tai suunnistuksen alkeita. Sellaiset taidot on hankittava muualta.

Rinnasteiset kertausharjoitusvuorokaudet ja jotos

Reserviläisurheiluliitto, Maanpuolustuskoulutusyhdistys sekä Puolustusvoimat ovat sopineet, että esim. talvi- ja syysjotoksista myönnetään rinnasteisia kertausharjoitusvuorokausia sekä osallistujille että toimihenkilöille, koska jotokset palvelevat myös maanpuolustusta lisäämällä sotilaallisia valmiuksia sotilasluonteisten tehtävien kautta. Käytännössä nämä rinnasteiset kertausharjoitusvuorokaudet hyväksyy jotospaikkakunnan aluetoimiston päällikkö ja sitten nämä tiedot kirjataan asianomaisen henkilön tietoihin puolustusvoimissa.

Mikä on jotos?

Yleistä

Suomen kielen sana jotos tarkoittaa ainakin kahta asiaa. Jotos on maastovaellus, jossa tarvittavat varusteet ja muona kannetaan itse mukana ja edetään partiona tehtävärastilta toiselle. Jotoksella ei tarvitse juosta eikä taistella kelloa vastaan (mahdollista pikataivalta lukuun ottamatta). Rasteilla on tehtäviä ja joskus on matkallakin suoritettavia tehtäviä. Jotoksen ideana on pärjätä tavanomaisilla vaellusvaatteilla ja varusteilla vuorokausi tai kaksi maastossa. Yöt nukutaan yleensä omissa majoitteissa. Jotoksella käytetään omia varusteita (mm. jalkineita ja kantolaitetta) ja valitaan muona oman mieltymyksen mukaan.

Jotos tarkoittaa myös jälkijonoa. Kun partio hiihtää lumessa tai muutama partio kulkee jalan maastossa, syntyy maastoon jotos. RESUL:n jotoksen sääntöjen mukaan ”Reserviläisjotoksen tarkoituksena on ylläpitää ja edistää reserviläistaitojen säilymistä ja kehittymistä sekä kohottaa osallistujien fyysistä suorituskkyä ja kenttäkelpoisuutta.” Jos aikoo menestyä jotoksella, nuo taidot on oltava hallussa jo ennen kisaa. On jaksettava kulkea jalan tai suksilla, osattava suunnistaa ja ampua. Ensiaputaidot ovat välttämättömiä. Eniten tehtäviä on taistelijan perustaitojen alueelta; partion toiminta, eri aseiden käyttö, miinoittaminen, tulenjohto, viestittäminen jne.

Jotos on myös johtamisharjoitus. Partion optimikoko on neljä jäsentä ja olennaista sekä etenemisessä että erityisesti tehtävissä on, että partion johtaminen ja yhteistyö sujuu. Jotos on sosiaalinen tapahtuma. Tapahtumaan osallistutaan usein suunnilleen samalla porukalla vuodesta

toiseen. Jotokseen valmistautuminen vaatii partiolta yhteistoimintaa. Jotoksen aikana nähdään tuttuja niin reitin varrella kuin yöpymisalueellakin.

Jotoksilla on myös koulutuksellinen näkökulma. Pienissä tapahtumissa palaute voi tulla välittömästi partion suorituksen jälkeen, mutta isommissa tapahtumissa järjestäjä antaa tehtävien oikeat vastaukset joko kirjallisesti tai nykyisin yhä useammin netin kautta partion tultua maaliin. Oman suorituksen analysointi on tärkeää, jos tavoitteena on parantaa omaa suoritusta seuraavalla kerralla.

Jotokselle voi osallistua myös järjestelytehtävissä. Toimitsijana asioihin saa toisenlaisen näkökulman. Tehtävän suunnittelu antaa mahdollisuuden tutustua aiheeseen rauhassa ja perusteellisesti. Tehtävärastilla toimitsijana pääsee toteamaan, miten monella tavalla partio voi toimia tehokkaasti joko oikein taikka väärin.

Jotoksen tarkoitus

Reserviläisjotoksen tarkoituksena on ylläpitää ja edistää reserviläistaitojen säilymistä ja kehittymistä sekä kohottaa osallistujien fyysistä suorituskkyä ja kenttäkelpoisuutta. Yksi tai kaksi viikonloppua vuodessa ei tähän riitä, joten tavallaan jotokset ovat tilaisuuksia, joissa kenttäkelpoisuutta mitataan. Ylläpitämiseen ja edistämiseen on panostettava mieluusti jo ennen jotosta. Kun partio tulee tehtävärastille, ei opiskeluun ole enää aikaa, vaan hommien on sujuttava.

Jotokset - monipuolista, haastavaa ja mielenkiintoista toimintaa

Kuikan Kierros Savonlinnassa syksyllä 1991 oli ensimmäinen jotos, jonne vanhat opiskeluajan ystävät saivat minut mukaansa houkuteltua. Karossi -partio oli jo muutaman syysjotoksen käynyt ja nyt tarvittiin paikkaajaa estyneet jotostelijan tilalle. Asia myytiin minulle pistämättömästi. - Ei sinusta varmaankaan apua rasteilla ole, mutta sujuville jutustelijoille on aina tilaa partiossa, minulle sanottiin. Siitä lähtien jotokset ovat olleet tärkeä osa omaa reserviläistoimintaani.

Jotosten viehätys on niiden monipuolisuudessa. Liikkuminen syksyisessä suomalaisessa maastossa on kokemus jo itsessään. Syksyinen, sateinen Itä-Helsinki näyttää kovin erilaiselta kuin Hämeenkyrö pikkupakkasessa, mutta mieleenpainuvia molemmat. Mielenkiintoiset tehtävät ovat jotosten suola. Vuosien mittaan tehtävävalikoima on muuttunut selvästi sotilaallisempaan suuntaan, ja nyt ne kartoittavat keskeistä sotilasosaamista hyvin. Ampumarastit, etäisyyden arviointi, paikannus, ensiaputehtävät ja kaluston tunnistus ovat mukana tavalla tai toisella jokaisella syysjotoksella. Parhaimmillaan rasteilla testataan johtamista ja partion toimintaa pikatilanteessa ryhmänä. Vuosi vuoden jälkeen järjestäjät keksivät mielenkiintoisia tehtäviä, joissa on sopivasti vanhaa ja riittävästi uutta mukana. Osa tehtävistä on fyysisiä ja taistelua aikaa vastaan, mutta toisissa tehtävissä kiire on varmin tapa pilata suoritus. Hyvä tehtävä on sellainen, jossa pisteitä saa jo yrittämisestä, mutta isosti pisteitä tulee vasta, kun asia oikeasti osataan suorittaa annetussa ajassa.

Koko jotoksen rasittavuuteen vaikuttaa tietenkin matkan pituus, maasto ja sääolosuhteet. Matkavauhtia lisäämällä tai vähentämällä rasitus saadaan jokaiselle partiolle sopivaksi. Partioiden sisälläkin jotostelijoiden kunto vaihtelee. Huippu-urheilijan fyysistä kuntoa jotos ei kuitenkaan vaadi. Välillä kaveria autetaan ottamalla hänen rinkkansa kantaan, välillä pidennetään taukoja ja aina varmistetaan, että ruokaa ja juomaa nautitaan riittävästi. Aamupuuro trangialla keitettynä ja kärvennetty makkara iltanuotiolla ovat jotosruokien herkkua.

Meidän partiolla tärkein osa valmistautumista on varmistaa, että liikkeelle saadaan vähintään neljä jotostelijaa. Muutama viikko ennen h-hetkeä sitten on aika muistella kenelle jäi partion louevaate, kuka tuo trangian, kuka kirveen ja sahan. Jos kokemus hidastaakin matkavauhtia, niin se helpottaa varusteiden keräämistä, kun tietää, mitä metsässä ihan oikeasti tarvitaan. Viimeisellä viikolla ennen jotosta iltalukemiseksi sitten löytyy erilaisia sotilasosaamisen oppaita. Taktiset merkit ja kertasingon käyttökuntoon laitto tulee kerrattua aina niillä kerroilla, kun niitä ei jotoksella kysytä...

Mielenkiintoiset ja haastavat tehtävät, vanhan kertaaminen ja uuden oppiminen sekä liikkuminen syksyisessä metsässä ovat tärkeä osa miellyttävää jotoskokemusta. Sittenkin tärkeintä, ainakin Karossi -partiossa, on yhteinen aika vanhojen ystävien kanssa ja kuluneen vuoden tapahtumien päivittäminen. Toisen päivän iltana, kun takana on jo muutama kymmenen kilometriä metsämarssia ja parikymmentä rastia ja edessä jo häämöttää yöpymisalue, on tunnelma parhaillaan. Silloin on aika kertoa ne samat, kuluneet jutut, jotka kerroimme toisellemme jo Kuikan Kierroksella. Senkin takia kannatti taas rinka pakata ja lähteä jotokselle.

Janne Kosonen

jotostelija vuodesta 1991 lähtien

RUL:n toiminnanjohtaja

Naisten jotos

Jo vuodesta 1990 naiset ovat kokoontuneet juuri heille suunnattuun jotokseen toukokuisena viikonloppuna eri puolella Suomea.

Jotos on kilpailu, jossa joukkueittain edetään maastossa rastilta rastille tehtäviä tehtäviä. Jotoksen järjestävät Maanpuolustusnaisten Liiton yhdistysten jäsenet. Paikkakunta vaihtuu joka vuosi. Jotos on avoin kilpailu kaikille 15 vuotta täyttäneille naisille. Kilpailu alkaa lauantai- ja päättyy sunnuntai-iltapäivällä. Kilpailuun osallistutaan 3-4 hengen joukkueina.

Reitti kulkee maastossa, yleensä merkittyä reittiä pitkin. Suunnistusosuuksia voi olla tehtävänä. Reitit on suunniteltu niin, että on mahdollista kulkea polkuja, metsäteitä tms. helppokulkuisia väyliä, joten jokainen normaalikuntoinen pystyy suoriutumaan yhteensä n. 10-20 km matkasta hyvin viikonloppuna, rastien välit ovat 1-2 km. Tiedossa on paljon toimintarasteja. Rastitehtävät liittyvät kansalaistaitoihin, jokamiesoikeuksiin, pelastuspalveluun, retkeilyyn ensiapuun, luonnontuntemukseen ym.

Rastit suunnitellaan ja pisteytetään neljälle henkilölle, mutta muutkin kokoonpanot ovat sallittuja. Alaikäisillä on hyvä olla aikuinen huoltaja matkassa. Kilpailijat osallistuvat omalla vastuullaan. Huolto, ateriat ja majoitus vaihtelevat kulloinkin paikan mukaan. Yöpyä voidaan teltoissa, mökeissä jne. Jotos on mukava tapa reippailla kauniissa suomalaisessa luonnossa ystävien kanssa ja samalla ratkoa mielenkiintoisia ja haastavia tehtäviä.

Järjestäjän valitsema paikka määrittelee tapahtuman puitteet. Jokainen jotos on omanlaisensa, mutta ohjelmarunko noudattaa hyväksi havaittua kaavaa yli kahdenkymmenen vuoden ajalta. Kutsu jotokseen julkaistaan Maanpuolustusnaisten nettisivuilla ja Reserviläinen-lehdessä alkuvuodesta. Tarkemmat ohjeet varusteista yms. lähetetään aina ennen jotosta partioiden vastuhenkilöille.

Tule ja koe erilainen kilpailu!

Osallistuminen on hauskaa. Mukana on partioita, jotka ovat osallistuneet vuodesta toiseen.

Tehtäväesimerkkejä:

Kuka seuraavista on jätelain mukaan ensisijaisesti velvollinen siivoamaan autonrenkaat pois metsästä?

- a) Paikallinen kyläyhdistys
- b) Metsästysoikeuden haltija
- c) Maanomistaja
- d) Suomen Rengaskierrätys Oy
- e) Kaupunki

Tunnista oheiset ympäristömerkit

Miten lähestyt metson soidinta a) luontokuvaajana b) retkeilijänä

Valmistautuminen jotokselle

Mitä asioita pitäisi huomioida valmistauduttaessa jotokselle?

Normaalikuntainen, terve henkilö selviää mainiosti jotoksesta, jos osaa vain huoltaa itsensä – erityisesti jalkansa. Toki jotoksesta nauttii enemmän, jos on valmistautunut kuntoilemalla esim. rinkkaa kantaen ja aihealueita kertaillen.

Valmistautumiseen vaikuttavat ennen kaikkea seuraavat kysymykset:

- Mikä jotos on kyseessä: syys-, talvi-, naisten- vai jokin aselajijotos (esim pioneerijotos)?
- Millainen partio on lähdössä, mitä osataan?
- Onko aikaa ja halua satsata harjoitteluun?
- Halutaanko menestyä?

Vuodenaika vaikuttaa olennaisesti varustevalintoihin. Talvella on pantava sukset jalkaan ja rinkkaan hiukan lisää lämpöistä vaatetta. Myös majoite voi vaihtua laavusta teltaksi. Partion koko vaikuttaa siihen, kuinka monelle partiokohtaista pakollista varustusta voidaan jakaa. Jotoksen kesto määrää muonan määrän. Kaikki on kuitenkin kannettava alusta lähtien mukana. Varusteisiin palataan myöhemmin omassa luvussa.

Partion jäsenten tiedot, taidot, kunto ja menestys halu on eniten vaihteleva osa-alue. Syys- ja talvijotoksilla on etua, jos partiioon kuuluu eri aselajien ihmisiä. Aselajikisoissa painottuu erityisalueen osaaminen. Partion muodostaa yleensä tuttu porukka, joka tulee hyvin toimeen keskenään. Viimeinen partion jäsen saatetaan saada puhutuksi ympäri vasta viikkoa ennen jotosta. Ahkerimmat kertaavat vanhoja tietojaan. Työnjakoa partion sisällä on hyvä miettiä; kuka on johtaja, kuka suunnistaa, EA-osaaja, hyvät ampujat jne.

Tiedot ja taidot unohtuvat, ellei niitä kerta ja harjoittele. Uutta on myös opeteltava koko ajan. Kotona voi lukea kirjallisuutta ja tutustua uusiin asioihin netin avulla, mutta koneiden ja vempeleiden käpistely onnistuu harvoin kotioloissa. MPK:n kurssit ovat tuoneet avun tähän asiaan. Lähes aiheesta kuin aiheesta järjestetään jossain päin maata kurssi, jolla voi verestää vanhoja taitoja ja oppia uutta.

Jotoksen yleinen kulku

Mitä jotoksella tehdään?

RESUL:n jotoksilla tehdään juuri sitä, mitä ”jotos”-sana tarkoittaa: edetään partiona tehtävärastilta toiselle kaikki varusteet koko ajan mukana, kesällä kävellen, joskus polkupyörällä, jopa uiden tai meloen, talvella hiihtäen. Jotos alkaa yleensä perjantai-iltana, jolloin on edettävä muutama tunti pimeässä. Syys- ja talvijotoksen reitin kokonaispituus vaihtelee maaston ja tehtävien keston mukaan, mutta on yleensä 40-50 km. Perjantai-iltana etappi on 3-4 tuntia, lauantaina 8-12 tuntia ja sunnuntaina 3-5 tuntia. Talvijotosta saatetaan helpottaa siten, että lähtö tapahtuu vasta lauantai-iltana ja yöpymiseen tarjotaan vaihtoehtoksi lämmitettyä puolijoukkueteltoa.

Syysjotoksella on kaksi sarjaa: ”sotilassarja” ja ”reserviläissarja”. Järjestäjä voi antaa sarjoille haluamansa nimet. Reserviläissarjassa etenemisvauhdiksi riittää normaali kävely. Sotilassarjassa voi joutua ottamaan juoksuaskeleita ainakin pikataipaleella. Matkakin on hieman pitempi. Jotoksen luonteeseen kuuluu pikataival, jonka pituus on yleensä 2-3 km. Pikataival ei ole välttämättä

viimeinen tehtävä, vaan se voi olla vaikka ensimmäisenä. Voimien loppuminen on hyvin harvoin keskeyttämisen syynä. Suurimpana syynä keskeyttämisiin ovat rakot jalossa.

Partioiden paremmuus ratkaistaan tehtävillä. Ne jakautuvat viiteen tehtäväalueeseen:

1. reserviläistiedot ja -taidot,
2. suunnistus ja kartanluku,
3. EA- ja pelastuspalvelutoiminta,
4. erävaellustiedot ja -taidot sekä
5. luonto- ja yleistiedot.

Tehtävät on laadittava siten, että reserviläistiedot ja -taidot-osa-alueen tehtävistä kertyy 40-60 % kokonaispisteistä, lopuista 10-20 % kustakin.

Tehtävät voivat olla kirjallisia tai toiminnallisia. Toiminnallisella rastilla tehdään jotakin konkreettista. Partio saa toimitsijalta tehtäväkäsken, partion johtaja käskää ja sitten partio toimii. Tehtävä voi olla esim. varamiinoitteen tekeminen, laukaus kertasinkosimulaattorilla, jalan lastoitus jne. Kirjallisessa tehtävässä partio saa tehtäväpaperin, joka täytetään. Partio voidaan myös jakaa tehtävissä joko järjestäjän käskemänä tai partion oman harkinnan mukaan.

Ajankäyttö tehtävissä vaihtelee. Useimmiten tehtävä kestää 2-5 minuuttia. Joskus partion on itse seurattava ajan kulua, mutta useimmiten toimitsija lopettaa partion suorituksen määräajan täytyttyä. Jos partio tietää, mitä pitää tehdä, niin suoritusaikaa on yleensä yllin kyllin. Tärkeätä on, että tehtäväkäskey luetaan huolella ja ymmärretään, mitä siinä sanotaan.

Liitteissä 1 ja 2 on kaksi esimerkkitehtävää: tehtäväkäskey ja selvitys oikeasta vastauksesta / toiminnasta.

Reitti, aikataulut, järjestäjän ohjeet ja määräykset

Partiolle ilmoitetaan lähtöaika etukäteen. Partion on oltava lähtöpaikalla ilmoitettuun aikaan, mieluummin muutamaa minuuttia ennen. Lähdössä partio saa marssi- tai vaelluskäsken, jossa ilmoitetaan päivän (voi olla koko tai osapäivä) rastit useimmiten koordinaatteina, tehtävärastien mahdollinen aukioloaika ja päivän kokonaisvaellusaika. Tarjolla voi olla myös lisärasteja, joilla käymisen partio arvioi oman ehtimisensä mukaan. Rastit on merkitty maastoon rastilipuvin. Rastilta on viitoitus tehtäväpaikalle. Järjestäjä voi ohjata partioiden kulkua ilmoittamalla tehtävärasteille aukioloajan, eli kellonajan, jolloin rasti aukeaa ja milloin se menee kiinni. Partion on itse pidettävä huoli siitä, että ehtii tehtävärasteille ajoissa. Partion on mietittävä muun muassa, mitä lisärasteja ehditään hakea ja milloin pidetään ruokatauko. Joskus järjestäjä on arvioinut, missä partiot pitävät lounastaukoa, ja ilmoittaa ruokailurastin etukäteen jotosohjeessa.

Järjestäjän on annettava sääntöjen mukaan partioille kaksi ohjetta. Jotosten sääntöjen 7 §:stä löytyy näiden ohjeiden tarkka sisältö. Viimeistään kaksi viikkoa ennen jotosta annetaan ennako-ohje. Siinä on partiolle tärkeitä yleisiä tietoja. Hyvin olennaisia ovat partiolle määrätyt pakolliset varusteet ja lisävarusteet. Vaatteet, majoittumis- ja ruokailuvälineet, kirves, saha ja kompassi ovat perinteisiä varusteita. Lisävarusteiksi määrätään tarvikkeita tai varusteita, joita mahdollisesti tarvitaan jossakin tehtävässä: esim. köyttä, narua, hernesoppapurkki. Ennako-ohjeen julkaisun jälkeen on kaksi viikkoa aikaa arvailla, mitä ihmettä kullakin varusteella tehdään.

Toinen sääntöjen määräämä ohje on jotosohje, jonka partiot saavat ilmoittautuessaan kilpailupaikalla. Jotosohjeessa on vielä jotoksen kulkua tarkentavia ohjeita ja muutama tervehdys

sekä tietoja paikkakunnasta. Jotosohje kannattaa paitsi lukea ennen lähtöä, myös ottaa mukaan maastoon, koska siinä on ohjeita mm. keskeyttämisen varalle.

Huolto

Partioiden huolto perustuu pääosin omiin varusteisiin. Järjestäjän on huolehdittava siitä, että partioilla on mahdollisuus vesitäydennykseen aamulla ja illalla majoitusalueella sekä mieluusti vähintään kerran keskellä päivää. Partion jäsenten on tiedettävä nestetarpeensa ja kannettava juomat mukanaan.

Ruokailujen järjestäminen vaatii partiolta yhteistoimintaa. Mukana on oltava keitin, polttoaine, astioita ja yhteiset ruoat. Etukäteen on sovittava, mitä syödään ja kuka varaa, esivalmistaa ja pakkaa yhteiset ruoat. Tavallisin ruokailujärjestys lienee sellainen, että aamulla tankataan puuroa ja voileipää kuuman kahvin, teen tai kaakaon kera. Osa joukoista kulkee koko päivän mutustelemalla leipää tai erilaisia välipalapatukoita. Jotkut tekevät päivälläkin lämpimän ruoan, vaikkapa nopean sopan. Illalla, kun on saavuttu yöpymisalueelle, nautitaan tukeva päivällinen. Myöhemmin illalla voi olla vielä iltakahvin tai teen vuoro.

Varsin usein lauantain majoittumisalueelle pörähtää Sotilaskotiauto. Sen varaan ei huoltoaan saa kuitenkaan rakentaa. Jotoksen päätyttyä partioiden on päästävä pesulle ja partioille on myös oltava mahdollisuus ruokailuun.

Majoittuminen

Majoite on yleensä muodoltaan ja malliltaan vapaa, mutta pakollinen. Laavut, loueet ja teltat ovat tavallisimpia, mutta kevytpeitteestäkin tekee isolle partiolle nopeasti kelpo majoitteen. Järjestäjä on yleensä toimittanut yöpymisalueelle riukuja, joita voi käyttää majoitteiden pystyttämisessä. Kahden yön tapahtumissa partiot niputtavat yön jälkeen tukiriu'ut ja järjestäjä kuljettaa ne seuraavalle yöpymispaikalle. Jos kepit on oltava omasta takaa, siitä ilmoitetaan ennako-ohjeessa. Usein majoittuminen arvostellaan. Arviointiperusteena on tavanomaisesti turvallisuus, järjestys ja siisteys.

Kun partiot saapuvat yöpymisalueelle, toimitsijat antavat niille yöpymiskäskyn, jolla ilmoitetaan yöpymiseen liittyvät asiat ja aamun lähtö. Tulenteosta on aina eri ohjeet ja niitä on noudatettava. Kelien ja leiriytymispaikan olosuhteiden mukaan tulenteiko voi olla pakollista, sallittua tai kiellettyä. Paloturvallisuuden vuoksi majoitteiden väli on oltava vähintään viisi metriä.

Varusteet

Mitä mukavampaa illalla leirissä, sitä epämukavampaa on matkalla. Eli, mitä enemmän jaksaa kantaa tavaraa repussa, sitä viihtyisämpää on illalla leirissä. Mukana on ruokaa, vaatetta ja varustetta moneen tilanteeseen. Mutta jos repun paino hipoo 20 kiloa, siinä on varmasti turhaa tavaraa. Hyvä tavoite on 12-13 kg, kun rinkassa on juomat pakattuna.

Partio- ja henkilökohtaiset varusteet

Pakolliset varusteet:

Alla oleva varustelista on vuoden 2011 syysjotoksen ennako-ohjeesta.

Pakolliset partiokohtaiset varusteet

- majoite partiolle
- retkikeitin ja polttoaine
- kirves ja saha

-
- partion ensiapuvarustus; vähintään seuraavat tarvikkeet: (kyypakkaus, sideharsoa, laastaria, idealside tai vastaava, 2 kpl kylmäpakkauksia, hiertymälaastaria ja särkylääkettä)
 - 2 vrk:n muona
 - GSM puhelin toiminnassa koko jotoksen ajan
 - koordinaattimittari 1:25 000 (Huomaa mittakaava)
 - lujaa narua noin 2 x 50 metriä

Pakolliset henkilökohtaiset varusteet

- säänmukainen vaatetus (arvomerkkien käyttö on kielletty)
- kantolaite esim. rinkka, jonka tilavuus on 60-80 litraa
- suojuus jaettavalle materiaalille (kartalle ym.)
- valaisin (otsalamppu tai vastaava)
- muistiinpanovälineet
- puukko ja tulentekovälineet
- suunnistusvälineet (kompassi)
- mahdolliseen vesistönylitykseen sopivat jalkineet
- 2 kpl jätessäkkejä
- ruokailuvälineet
- henkilöllisyystodistus (sisäänpääsy varuskunnan portista)

Suositteluvia lisävarusteita:

- vesipullot / astiat
- riittävä vaatetus, vara- ja sadevaatteineen
- henkilökohtaiset hygienia- ja ensiapuvarusteet

Kommentteja varustelistasta: Lista näyttää hyvin tavanomaiselta. Siinä on lueteltu perusvarustus, joka on aina oltava mukana. EA-varusteiden kohdalla lukee yleensä, että "partion tarvitsema". Tässä ohjeessa käskettiin muutama varuste paketin sisäänkin. Pakolliset varusteet ovat sellaisia, jotka partiolla on oltava aina mukanaan, ellei järjestäjä erikseen määrää, että varusteita voi vähentää esim jonkin tehtävän ajaksi.

Majoite on malliltaan vapaa, mutta se on oltava. Keitin on tänä päivänä lähes poikkeuksetta kaasutai bensiinkeitin. Spriikeittimet alkavat olla historiaa. Kirves on peruskalustoa. Aivan kevyellä ei tee mitään, mutta noin 500 g:n teräaseella saa jo pilkotuksi puita. Matkapuhelin saatetaan edellyttää turvallisuusvarusteeksi. Puhelimen väärinkäyttö estetään siten, että se sinetöidään sammutettuna ja paperiin käärittynä muovipussiin. Jos pussi on avattu, suoritus hylätään. Partion jokaisen jäsenen on syytä tietää puhelimen PIN-koodi, jotta kaikki partion jäsenet saavat laitteen käyntiin. Narun vahvuus on ilmoitettu (perinteiseen tapaan) epämääräisesti. Vetolujuus olisi aika yksiselitteinen kriteeri narun/köyden vahvuudelle. Loppujen lopuksi narua ei tarvittu jotoksella lainkaan. Miksi kaksi jätessäkkiä? No siksi, että tällä kertaa olikin kaksi ylitystä. Jätessäkkejä voi käyttää myös leirissä mm. rinkkan suojuksena tai lisäpeittona makuupussin jalkapäässä.

Oppaan lopussa on pari esimerkkiä varusteluettelosta.

Hyödylliset lisävarusteet

Hyödyllisten lisävarusteiden kantamista on harkittava tarkasti. Vaihtovaatteiden määrä, korjausvälineet (näistä myöhemmin oma listansa), kiikari, valaisin, EA-tarvikkeet, ym. Tämä lista hioutuu vuosien saatossa, kun kokemusta kertyy. Vesiaستioita on oltava riittävästi. Hyvä

makuualusta ja riittävän lämmin ja kevyt makuupussi ovat sellaisia varusteita, joihin kannattaa panostaa.

Ravinto ja ruoan valmistaminen

Ruokailu on makuasia. Kaikki ihmiset ovat erilaisia ja vaihtoehtoja energiavarojen tankkaamiseen on äärettömän paljon. Karu vaeltaja kulkee kaksi vuorokautta kotona tehdyillä eväsleivillä, välipalana suklaapatukka. Toinen lämmittää vain vettä ja syö kuumalla vedellä kypsytettyä pussiruokaa suoraan pussista. Kolmas haluaa aamupuuron kiisselin kera aamulla, lämpimän sopan lounaaksi ja kokolihakastikkeella höyستetyn perunamuusin päivälliseksi marjojen kera. Kaikki ovat oikeassa. Kyse on siitä, kuinka paljon olet valmis kantamaan ruokaa ja kuinka paljon haluaa käyttää aikaa ruoan valmistamiseen.

Ruokailut on suunniteltava etukäteen, jotta muonaa on mukana riittävästi, mutta ei liikaa. Maalissakin on hyvä olla varalla edes muutama sokeripala. Ruokia voi esivalmistaa varsin pitkälle kotona, jolloin ne saadaan pakattua pieneen tilaan. Painoa saadaan pudotettua kuivaamalla.

Keittimet ovat muuttuneet vuosien saatossa sprikeittimistä kaasulla toimiviksi. Kaasu on polttoaineena mukavaa käyttää, poltin on yksinkertainen ja ruoan kypsentyminen on sillä helppoa. Muitakin merkkejä kuin Trangia on olemassa. Trangiaassa on kuitenkin toimiva poltin, tuulisuoja ja astiasetti, joilla pärjää jotoksilla turvallisesti. Kiipeilijöillä on pieniä polttimia, joiden ympärille voi taivuttaa alumiinipellistä kevyen tuulisuojan muutamassa hetkessä. Kahvipannun, yhden kattilan ja kahvan avulla pärjää jo hyvin.

Pieniä vinkkejä

Varusteet ja muonavalinnat hioutuvat mieltymysten ja kokemusten mukaisesti. Varusteiden pitäisi olla käytössä koeteltuja, sopivia ja tuttuja, ettei käyttö aiheuta yllätyksiä. Kriittisimpiä ovat jalkineet. Jotoksella ollaan lauantaan helposti kymmenen tuntia jalkeilla, reppu selässä. Siinä ajassa jalat ehtivät turvota yllättävän paljon ja hiertyä. Jalkineiden on oltava jotosmaastoon sopivat, kevyet, sopivankokoiset ja ”sisäänajetut”. Jalat pitäisi saada pidetyksi mahdollisimman kuivana koko jotoksen ajan. Parhaiten tämä onnistuu vaihtamalla sopivan tiuhaan tahtiin paperipohjallisia (esim. taitettuja paperipyyhkeitä).

Mistä löytää tietoja jotoksista?

Jotoksia on monenlaisia - paikallisia, maakunnallisia ja valtakunnallisia tapahtumia. Kutsut ja tiedot paikallisista ja maakunnallisista tapahtumista löytyvät parhaiten ko. reserviläispiirien kotisivuilta. Toinen hyvä väylä on MPK:n kotisivut, sillä varsin moni paikallinen tapahtuma on MPK:n kurssi. Tietoja paikallisista ja maakunnallisista tapahtumista pyritään saamaan entistä enemmän myös RESUL:n sivuille, ”Jotos-hakemistoon”.

Valtakunnalliset tapahtumat ovat olleet jo vuosia RESUL:n verkkosivuilla. Sieltä löytyy tulevan vuoden kilpailukalenteri, kutsut, linkit tapahtumien kotisivuille ja tulokset. Tuloksia on myös takavuosilta. Jotostelijan on tunnettava lajin säännöt. Nekin löytyvät RESUL:n kotisivuilta ”Säännöt”-välilehden alta. Samassa valikossa on vielä Jotoksen järjestelyohje. Se on suunnattu jotosten järjestäjille, mutta auttaa varmasti myös jotostelijaa valmistautumisessa.

Hyperlinkkejä verkko-osoitteisiin:

- <http://www.mpk.fi/>
- <http://www.resul.fi/>

-
- <http://www.rul.fi/organisaatio/jasenyhdistykset/>
 - <http://www.reservilaisliitto.fi/jasenyhdistykset/piirilista/>

Liitteet

1. Esimerkki varusteluettelosta
2. Esimerkki jotostehtävästä
3. Luettelo RESUL:in jotoksista ja Naisten Jotoksista
4. Luettelo vuonna 2012 järjestettävistä jotoksista (tuskin täydellinen)

Liite 1: ESIMERKKI JOTOKSEN VARUSTELUETTELOSTA

Henkilö- ja partiokohtaisia varusteita:

- urheilualusasu (pitkä)
- pyyhe
- alusasu (ei puuvillaa)
- kevytsaappaat (varapohjalliset)
- hansikkaat (huom. sade)
- vaellusasu
- kompassit
- narua (pieni kerä)
- lusikka, muki, lautanen
- ilmastointiteippiä
- (sekunti)kello
- otsa- ja ledilamppu (+ paristot)
- juomapullo
- irtohihnoja
- majoite (laavu)
- kaasusäiliö (pieni)
- puhelin (kotelossa)
- puukko ja/tai monitoimityökalu
- saha
- köysi
- ampumaturvakortti
- metrimitta
- peilikompassi tai bussoli
- koordinaattimittari
- kahvia / teetä
- keksejä
- mustikkasoppaa
- lämmin kuppi –pusseja
- paita (ei puuvillaa)
- vaellussukat
- lippalakki
- lyijy- ja tussikyniä (vedenkestävä)
- kartansuojuksia 4 kpl
- makuupussi ja sen suojus
- makuualusta (kevyt)
- hygieniavälineet
- suojustussi rinkalle
- tulitikkuja ja sytytin
- rinka ja sen sadesuojus
- vyölaukku
- urheilujuomaa
- korvatulpat
- retkikeitin kattiloineen
- vesipullo tms.
- korjausvälineet
- kirves ja teränsuojus
- desinfiointiainetta
- 4 kolmioliinaa
- harsotaitoksia ja rasvaside
- sideharsoa ja ihoteippiä
- laastaria (perhos&rakko)
- hiilitabletteja
- valmiit voileivät
- retkimuonaa (esim. pakastekuivattua)
- puuroa
- energiapatukoita

Liite 2: ESIMERKKI JOTOSTEHTÄVÄSTÄ

P1 Taktiset merkit, 10 pistettä

1 min aikaa tutustua tehtäväkäskyyn!

Tilanne: Olette osa Kuopion aluetta puolustavan prikaatin tiedustelukomppaniaa. Osana puolustusvalmisteluja partionne on käsketty suorittaa 2 vrk:n tiedustelutehtävä vihollisen selustassa. Olette saapuneet komentoteltalle, missä komppanianpäällikkö selvittää yleistilanteen prikaatin vastuualueella.

Tehtävä: Selvittää, mitä taktisia merkkejä kartalle on piirretty. Saatte listan mahdollisista vaihtoehdoista. Ympyröikää listasta ne kohdat, joita vastaavat taktiset merkit mielestänne löytyvät kartasta. Huom! Karttaan on piirretty paljon sellaisiakin merkkejä, joita vastaavia selitteitä ei löydy listasta.

Aika: 4 minuuttia. Aika alkaa ”päällikön” ilmoituksesta ja päättyy kun vastauslomake on palautettu.

Arvostelu: Maksimipistemäärä 10 p

1 p/oikea vastaus (oikeat valinnat alleviivattu)

1. LUMIAJONEUVOILLA LIIKKUVA TIEDUSTELURYHMÄ (2 TIEDUSTELUJOUKKUEEN 1. RYHMÄ)
2. PIONEERIJOUKKUE
3. JALKAVÄKIKOMPPANIAN KOMENTOPAIKKA
4. JALKAVÄKIPRIKAATIN KOMENTOPAIKKA
5. HAJAUTETTUA TAISTELUTAPAA KÄYTTÄVÄN SISSIKOMPPANIAN TOIMINTA-ALUE
6. VARTIOKOMPPANIA
7. MIINOITE (20 TELAMIINAA)
8. 4 KPL VIHOLLISEN KULJETUSHELIKOPTERIA
9. 10. PRIKAATIN ESIKUNTAKOMPPANIA
10. ILMATORJUNTAJAOS
11. JUNAKULJETUKSESSA OLEVA TYKISTÖPATTERISTO
12. PIONEERIKOMPPANIA
13. RASKASSINKOJOUKKUE
14. VIHOLLISEN PANSSARIPRIKAATI
15. VIHOLLISEN RYNNÄKKÖPANSSARIVAUNUJA 6 KPL KULKUSUUNTA POHJOISEEN
16. SUOJELUKOMPPANIA
17. 4 KPL VIHOLLISEN TAISTELUHELIKOPTERIA
18. KRANAATINHEITINJOUKKUE
19. KÄTKÖ, SISÄLTÄÄ ELINTARVIKKEITA
20. 10. PRIKAATIN VIESTIKOMPPANIA
21. PANSSARINTORJUNTAOHJUSJOUKKUE
22. JUNAKULJETUKSESSA OLEVA TYKISTÖPATTERI
23. PANSSARINTORJUNTAJOUKKUE
24. VIHOLLISEN HELIKOPTEREIDEN LASKEUTUMISPAIKKA
25. VIHOLLISEN SIROTEMIINOITTAMA ALUE

Liite 3: RESERVILÄISURHEILULIITON VALTAKUNNALLISET JOTOKSET

SYYSJOTOKSET		TALVIJOTOKSET	
1971	Retkeilyseminaari	Padasjoki	
1972	Retkeilyseminaari	Hamina	
1973	Maastojotos	Kuru	
1974	Pahkajärven jotos	Pohj.-Valkeala	
1975	Päijät-Hämeen jotos	Padasjoki	
1976	Huovin Jotos	Raasi/Säkylä	Talvijotos Pyhäntunturi
1977	Saimaan Jotos	Ruokolahti	Talvijotos Pyhäntunturi
1978	Merenkurkun Jotos	Pietarsaari	
1979	Pirkan Jotos	Nokia	
1980	Sissijotos-80	Kirkkonummi	
1981	Olli Tiaisen Jotos	Nurmes	
1982	Savonvasama Jotos	Mäntyharju	
1983	Pirkka-Hämeen Jotos	Kangasala	Pokasaha -83 Lappi
1984	Keski-Suomen Jotos	Laukaa	Hankijotos Savonlinna
1985	Loimaan Jotos	Loimaa	Rajajotos Suomussalmi
1986	Mesikämmen Jotos	Ähtäri	Ilvesjotos Tampere
1987	Tasala-Wilku Jotos	Rauma	Koukku-Jotos Kerava
1988	Lohenvaellus	Vantaa	Verikivijotos Kangasala
1989	Laatokan-Karjalan Jotos	Parikkala	Naakima-Sissijotos Lappi/Hki Sissikerho
1990	Vanain Vaellus -90	Hämeenlinna	Vehkavaellus Hamina
1991	Kuikan Kierros	Savonlinna	Liippajotos Kuusamo
1992	Etappi-Jotos	Vaasa	Vammala-Jotos -92 Vammala
1993	Pahan Virstan Jotos	Tampere	Himos-Jotos Jämsä
1994	Kalaman Kierros	Leppävirta	
1995	Rovajotos	Rovaniemi	Tynnyrin Koukkaus Lieksa
1996	Raatteen Koukkaus	Suomussalmi	Huovinjotos Säkylä
1997	Salpajotos	Miehikkälä	Kuusamon Pilkki Kuusamo
1998	Porkkala-Jotos	Kirkkonummi	Veteraani-Jotos Punkaharju
1999	Kenttärata	Taivalkoski	Kyrösjärvijotos Ikaalinen
2000	Sissisavotta	Savonlinna	Ilves-Jotos Hämeenlinna
2001	Willimieskierros	Lappeenranta	Quattron Kiemurat Heinävesi
2002	Jotostakaa	Akaa-Toijala	Villen-jotos Tikkakoski
2003	Hirvi-Heikin vaellus	Kurikka	Tuus-Jotos Tuusula
2004	Huovintien Jotos	Säkylä	Kapina-Jotos-04 Mäntsälä
2005	Ylöjärvijotos	Ylöjärvi	Sompajotos Kurikka
2006	Hämeenkyröjotos	Hämeenkyrö	Terrijotos Sysmä
2007	Stadin Jotos	Helsinki	Luntan Lenkki Oripää
2008	Kukkarojotos	Pieksämäki	Willen vaellus Kuopio
2009	Terrijotos	Sysmä	Susitaival Suomussalmi
2010	Sandels-jotos	Iisalmi	Toramojotos Rovaniemi
2011	Loimaan jotos	Säkylä	

NAISTEN JOTOKSIA

1990 Kangasala	2001 Miehikkälä Salpa-Jotos
1991 Loimaa	2002 Taivalkoski Taivalkosken taivallus
1992 Vantaa	2003 Vaasa Kurjenkierros
1993 Kurikka Pitkämön Patikka	2004 Paltamo Posti-Kallen-Jotos
1994 Mikkelin Marskin Motti	2005 Kauhajoki Sotkan-Jotos
1995 Valkeakoski Helka Walkia-Vaellus	2006 Uusikaupunki Jotos meren parthol
1996 Lahti Mastojen Mahti	2007 Kuusamo Kuukkelin kutsu
1997 Kangasala Kesäpäivä Kangasalla	2008 Pieksämäki Ristikiven Kierros
1998 Kurikka Paavalin Patikka	2009 Kurikka Paulaharjun Patikka
1999 Leppävirta Soisalon koetus	2010 Äänekoski Koppelo-Jotos
2000 Nokia Kaakkurin Jotos	2011 Salo Matilda-Jotos